

REMISSVAR

2025-06-30

Dnr: BO 2025-0129

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Betänkandet En effektivare organisering av mindre myndigheter – analys och förslag (SOU 2025:13)

(dnr Fi2025/00348)

Barnombudsmannen yttrar sig med utgångspunkt i uppdraget att företräda barns och ungas rättigheter utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen).

Barnombudsmannen avgränsar sitt remissvar till avsnitt 6.6 En förändrad organisationsstruktur för myndigheter med uppgifter rörande mänskliga rättigheter.

6.6 En förändrad organisationsstruktur för myndigheter med uppgifter rörande mänskliga rättigheter

- Barnombudsmannen avstyrker förslaget om att en samlad översyn bör göras av organisationsstrukturen för vissa myndigheter med uppgifter rörande mänskliga rättigheter, i den del det påverkar Barnombudsmannen.

- Barnombudsmannen delar inte, till den del det rör Barnombudsmannen, utredningens bedömning att en mer integrerad organisationsstruktur för vissa myndigheter med uppgifter rörande mänskliga rättigheter skulle skapa förutsättningar för tydligare ansvarsfördelning, ökad helhetssyn, effektivare verksamheter samt högre måluppfyllelse.

Barnombudsmannen har en oberoende ställning i förhållande till regeringen i enlighet med Parisprinciperna som antagits av FN:s generalförsamling genom resolution 48/134. Av dessa framgår att Barnombudsmannens mandat ska fastställas i lag, mandatet ska vara så brett som möjligt, och Barnombudsmannen ska ha rätt att ta egna initiativ och uttala sig i alla frågor som rymms inom ramen för dess befogenheter.

Barnombudsmannen vill betona att det vid myndighetens bildande framhölls att en nationell ombudsman för barn och unga, med uppgiften att bevaka barns och ungas intressen, fyller en viktig funktion och att en sådan bevakning ligger i linje med barnkonventionen. Det konstaterades att starka principiella skäl talar för att ombudsmannen, myndigheter och frivilligorganisationer ska ha olika funktioner i arbetet med barn- och ungdomsfrågor.¹ Barnombudsmannens roll som företrädare för barns och ungas rättigheter och intressen (ombudsmannarollen) och självständighet från regeringen förstärktes senare och ombudsmannen gavs

¹ Se proposition 1992/93:173 Om en Barnombudsman, m.m. s. 6 ff.

vissa rättsliga befogenheter gentemot andra myndigheter, kommuner och regioner.²

Barnombudsmannen har en unik roll i att utmana rådande system, byggda av vuxna för vuxna, för att barn ska få sina rättigheter tillgodosedda.

Det är tydligt att utredningen saknar insikt i vad Barnombudsmannens uppdrag att företräda barns och ungas intressen utifrån barnkonventionen innebär. I arbetet ser Barnombudsmannen dagligen hur barns perspektiv och särskilda utsatthet kommer i skymundan för vuxnas intressen.³ Barnombudsmannen spelar en avgörande roll för att synliggöra barnets perspektiv och ge barn och unga möjlighet att själva komma till tals. Utredningen förbigår även det faktum att Barnombudsmannen har en oberoende ställning i förhållande till regeringen.⁴ En sammanslagning med andra myndigheter på det sätt som föreslås är därmed inte förenligt med den ställning som Barnombudsmannen har.

I övrigt hänvisar Barnombudsmannen till det underlag som myndigheten har skickat in till utredningen.⁵

Beslut har fattats av barnombudsmannen Juno Blom. Föredragande i ärendet har varit avdelningschefen Erik Henriksson. I den slutliga handläggningen av ärendet har även chefsjuristen Tove Björnheden och biträdande avdelningschefen Martina Blombergsson deltagit.

Juno Blom
barnombudsman

Kopia till
fi.ofa.sfo@regeringskansliet.se

² Se proposition 2001/02:96 En förstärkt Barnombudsman s. 9 och 14 f.

³ Barnombudsmannen kan här lägga till att den omständigheten att Myndigheten för delaktighet (MFD) och myndigheten för tillgängliga medier (MTM), såsom ett stort antal andra myndigheter, ska ha ett barnrättsperspektiv i sin verksamhet inte är av relevans i sammanhanget (jmf s. 35 i betänkandet).

⁴ Barnombudsmannen lyder under de så kallade Parisprinciperna som antogs av FN:s generalförsamling genom resolution 48/134.

⁵ Barnombudsmannens svar till utredningen på *Frågor till myndigheter som ingår i utredningen om en översyn av mindre myndigheters uppgifter och organisering* (Fi 2023:08), 2024-05-17.